

Internt nyhetsbrev fra Fellesenheten ved Sandviksboder Kystkultursenter

Nr 9
8. desember 2008

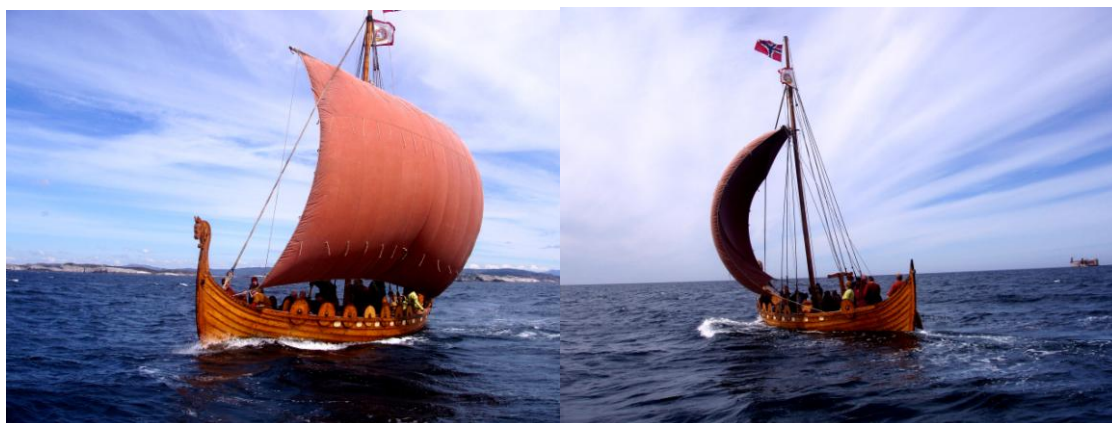
Vikinger i søndre bodgruppe

Som de fleste trolig har fått med seg, har Langskipslaget Haakon Haakonsen flyttet inn i søndre bodgruppe. I påvente av at lokalene deres i 4. etasje skal bli ferdige en gang på nyåret, har de fått lov til å mellomlagre i nr. 17 i samme etasje.

Det er ingen hemmelighet at flyttingen av laget og landsetting av skipet har medført en del motstand fra Bergen Kystlag. Dette har vært tatt opp og vi forventer at dette er historie. Alle leietakere i senteret har like rettigheter og plikter.

Det er ikke unaturlig at uenigheter oppstår i senteret. Disse skal kanaliseres til Fellesenhetens ledelse, eller tas opp på fellesmøtene.

De to bildene viser skipet under seil til Shetland. Under kommer en del informasjon om laget og skipet.

"Olav Tryggvason" – nå
"Haakon Haakonsson"
2:3 Gokstadkopi bygd i Bjørkedalen,
Norge 1997.

Bergen Kystkultursenter AS

Sandviksboder 15-17
5035 Bergen
Tlf. 971 69 903

www.kystkulturbergen.no
egil@kystkulturbergen.no

Sjøsetting av "Olav Tryggvason" på Bjørkedalen i Volda i 1997. Skipet er bygd etter modell av Gokstadskipet i skala 2:3. Det er 16 meter langt og har åtte par årer. Originalt hadde Gokstadskipet trolig ikke dragehode. Mester for skipet er båtbygger Jakob Helset. Skipet ble bygget til 1000-års jubileet til Trondheim by i 1997 og solgt dit. Det fikk navn etter kong Olav Tryggvason, som regjerte i 995 - 1000. Kong Olav Tryggvason var forøvrig den kongen som fikk bygd det mest berømte av alle sagatiden skip, nemlig "ormen Lange". Han falt under det berømte slaget ved Svolder.

I 2003 ble "Olav Tryggvason" solgt videre til en gruppe entusiaster i Bergen. Det fikk nytt navn; "Haakon Haakonsson" etter kong Haakon Haakonsson (1204 - 63). Skipet er fortsatt i full drift av eierforeningen i Bergen. De bruker skipet aktivt og er med på mange tokt og arrangementer. De har nettside [Forening Langskipet Haakon Haakonsson](#). De bruker også kjælenavnet "store Haakon" om skipet sitt.

The photo above shows the sea launch of "Olav Tryggvason" in Bjørkedalen in Norway in the spring of 1997. The ship is a downscaled replica of the historic viking ship found at Gokstad, Norway. The ship is built of pine in scale 2:3 by Jakob Helset from Bjørkedalen. Its overall length is 16 m (48 ft.), and was later equipped with mast and sail. It is equipped with 16 pairs of oars. The ship was built to the 1000 year celebration of Trondheim city in 1997. It got its name after the Norse king Olav Tryggvason whom according to the Norse saga was the founder of Trondheim. King Olav was killed a couple years later in the famous battle of Svolder island, where his longship "Ormen Lange" ("The Long Serpent") played a major role.

In November 2003 the ship was sold to a viking guild in the city of Bergen in western Norway. It was renamed to the longship "Haakon Hakonsson" after the medieval Norse king Haakon Haakonsson. The ship is kept fully operative by the boat guild in Bergen, and they participate in viking festivals both in Norway and abroad. They have a website telling about their activities: the [Haakon Haakonsson](#) longship.

Vakre dragehoder.
From the sea launch ceremony in
Bjørkedalen.

Sjelden ser man fire slike skip!
A rare sight: four viking ships.

Skipsbyggeren selv: Jakob Helset.
Ship builder Jakob Helset.

Gokstadskipet

Funnet i en stor gravhaug mellom gårdene Gokstad og Gjekstad i Sandefjord, Vestfold, Norge.

Gokstadskipet er en kary bygget i 890-årene. Lengde 23,8 m, bredde 5,2 m, fribord 1,10 m, kjø 17 m uten skjøter, eikeskrog med 16 bordganger, 16 årepar, årehull på hver side, 5,5 m lang mastefisk, mastehøyde ca 10 m, seilets størrelse muligens 6 m x 12 m, vekt 20 tonn.

Skipet lå i "Kongshaugen" på Gokstad, som avslørte rike arkeologiske funn da den ble utgravd i 1880 under ledelse av Nicolay Nicolaysen. Skipet var haugsatt med fullt utstyr, og hadde runde skjold langs begge sidene. Disse var opprinnelig malt vekselvis gule og svarte. Haugen hadde vært utsatt for haugbrott tidlig i middelalderen, så alt edelt metall var fjernet.

I gravkammeret midtskips ble det funnet skjelettresten etter en mannsperson. Historikerne antar at denne personen mest sannsynlig var Olav Geirstadalv av ynglingeætten, som Snorre Sturlason nevner i Ynglingatal.

Gokstadskipet hadde tiljedeck, og ikke faste tofter. Ofte omtales Gokstadskipet som en "16-sesse", men det er mer korrekt å angi størrelsen ved antall årepar, altså 16. Tiljene var nedfelt i en fals langs overkanten av hver tverrbjelke, slik at dekket ble helt slett. Man antar at mannskapet satt på små kister, som inneholdt personlig utstyr til den enkelte. Tiljene ved masten kunne tas opp, slik at skipet kunne øses.

Bordgangene under vannlinjen var festet til spantene med surringer. I hvert bord var det en surringsklamp, dvs en grunn forhøyning som det var boret hull i der man kunne tre surringene gjennom. Dette fordelte de påkjente kreftene mellom bordganger og spant, noe som tillot tynnere bordgangene enn om de skulle ha vært spikret eller naglet til spantene. Dermed fikk man fordelene ved et lett og fleksibelt skrog uten at det gikk ut over styrken.

Sammen med skipet ble også funnet tre småbåter. To av disse er rekonstruert. Den største er en seksring med tre årepar på 10 m lengde. Den minste er en færing på 6,5 m med to årepar. Begge er smekker bygget og ligner mye på dagens oselvar fra Hordaland.

Gokstadskipet står i dag utstilt i Vikingskipshuset på Bygdøy i Oslo.

Flere kopier er senere bygget. Blant dem "Viking" som i 1893 ble seilt over Atlanteren til verdensutstillingen i Chicago av Magnus Andersen. Denne turen avslørte vikingskipenes særegne elastiske egenskaper som gjør dem spesielt sjødyktige.

Utelys

Arbeidet med å montere midlertidige utelys av skikkelig kvalitet starter førstkommande torsdag. I tillegg blir det montert utvendige tre-fasede strømmuttak på 16 og 32 amp på veggen bak Sandviken Motorklubb sin container.

Bergen Kystkultursenter AS

Sandviksboder 15-17
5035 Bergen
Tlf. 971 69 903

www.kystkulturbergen.no
egil@kystkulturbergen.no

Det blir et utelys på nord-vestre hjørne av bod 17, samt et på tilsvarende hjørne på bod 16. På Tangen ved nøstet blir det satt opp en enkel mast med to kraftige lamper i masten. Vi håper at lysene gjør det mye mer attraktivt å jobbe med båter og annet i mørketiden.

De midlertidige lysene monteres etter forslag fra arkitekt Elin Thorsnes, og vil bli erstattet straks kommunen har bestemt seg for en mer permanent løsning bedre tilpasset anlegget.

Overvåkningskameraene er montert

Det er nå montert to stk. overvåkningskameraer på sør-vestre hjørne av bod 20. Disse overvåker området fra bod 17 og Tangen, inkludert nøstet og kaien på nordsiden av denne.

Det er satt opp tydelige skilt om dette.

Kameraene er montert i tråd med Datatilsynets regler, og det er søkt om tillatelse der.

Sammen med lys håper vi at dette bedrer sikkerheten ved senteret.

Med vennlig hilsen

Egil Sunde